

Iz Šoštanja. (Svoji k svojim!) Kolikokrat se poudarja, priporoča v narodnih društvih, po čitalnicah, pri volitvah in drugih različnih priložnostih zgoraj navedeno, zlato načelo, a kako redkokrat se izvršuje v dejanskem življenju! Evo prav sijajen dokaz! Da se nahajate v našem trgu dve stranki, slovenska in nemčurska, to je itak znano od zadnjih občevolitev. Da smo propadli Slovenci, to je tudi znano, a videlo se je jasno, da prej ali slej bode zapel nemčurski stranki mrtvaški zvon, to je le še vprašanje časa. Po nesrečnem izidu volitev sporazumela se je slovenska stranka, da se hoče v bodoče strogo držati zgoraj napominjanega načela „Svoji k svojim“ ter tako pokazati nemčurjem Šoštanjskim, da Slovenci brez njih lahko izhajajo, težje pa nemčurji brez Slovencev. In res kmalo so se začeli pritoževati nemčurski krčmarji, trgovci in obrtniki, kaj da več k njim ne zahajamo, kaj so se nam tako silno zamerili itd. A značajni domoljubi niso se dali pregovoriti, niso odstopili ne za las od storjene obljube, besede dane. Toliko sramotnejše pa je za nekaternike, ki nosijo vedno svoje rodoljubje na jeziku, v društvu navdušeno govoré, da mora biti načelo: „Svoji k svojim“ vsakemu sveto, sami pa brez vsacega pametnega vzroka k nemčurjem zahajajo, kakor da bi res brez njih živeti ne mogli. Taka nedoslednost, da ne rečem brez značajnost, se je že in se še bode maščevala, žal, da le napodu na škodo in nečast. Nihče ne more dvema si nasprotujočima gospodoma služiti. Ostanimo vstrajajmo pri svojih pravih načelih, proč s polovičarstvom, z grdečo nas „šviga-švagostjo“ in spoštovanja nam tudi naši nasprotniki ne bodo mogli odreči. Še nekaj imamo na srci, kar nas vže dolgo teži. Težko nam gre beseda iz peresa, a mora na dan. Kedo bode dvomil, da je duhovščina Šaleške doline vseskozi narodna? Saj je vsekdar stala in še stoji na braniku v prvi vrsti, ko je slo za pravice naroda. Vsekako čudno se nam torej dozdeva, da se že ni naveličala podpirati obrtnika, ki ni iz našega tabora, ne „naše gore list“, moža, ki bi bil lahko s svojim upljivom mnogo narodu na korist, ki je med Slovenci obogatel, a je Slovence vsekdar v odločilnem trenutku zapustil. Mi menimo Krist. Kerna, svečarja v Šoštanju. Nismo še pozabili, kako nečuvno je njegov pomagač Striny o času volitev proti Slovincem agitiral; ali po naročilu svojega šefa, to nam ni znano, a to vemo izvestno, da z dovoljenjem in vedenjem njegovim, kar zadostno osvetljuje stališče mojstra samega. Da-si rodom Kranjec, in občuje večinoma s Slovenci, vendar je dal — vsaj tako z nekako radostjo nemčurji pripovedujejo — g. Kern pri štetju zapisati „nemški jezik“ kot občevalni. Čemu še več dokazov? Skrajni čas je toraj, da vsa č. cerkvena pred-

stojništva storé odločilen korak v tej zadevi, ter g. Kernu stavijo pogoj — ali — ali —. Tako bode vendar enkrat primoran svojo „barvo“ spoznati, duhovščina pa je dokazala dejansko, kaj pomenijo besede: „Svoji k svojim“.

Iz Celja. (Dijaška kuhinja.) Tej domoljubni napravi so darovali v času od dne 24. julija do konca leta 1890. ti le gg. podporniki: Urek, župnik na Polzeli 5 fl., dr. Alb. Poznik, c. kr. notar v Novem mestu 1 fl. 20 kr., Celjski maturantje od leta 1870 12 fl., dr. J. Glančnik, advetnik v Mariboru 5 fl., Andrej Elsbacher, trgovec v Laškem trgu 5 fl., F. Cajunkar, c. kr. sod. pristav v Laškem trgu 2 fl., dr. Rudolf, odvetnik v Konjicah 5 fl., gospa Josipina Prus v Konjicah 5 fl., Norbert Zanier, trgovec v Št. Pavlu 5 fl., dr. Gvidon Srebre, odvetnik v Brežicah 6 fl., J. Jeraj, kanonik v Žalci 5 fl., Vilibald Venedig, župnik v Središči 2 fl., Ferdo Roš, veleposestnik v Hrastniku 2 fl., dr. Martin Matek, prof. bogosl. v Mariboru Krušič Jakob, župnik v Št. Andražu 2 fl., gospa Marija Potočin na Zidanem mostu 5 fl., J. Janežič v Grižah 3 fl., Jožef Matoh, bivši župnik v Galiciji 2 fl., Vilhar Iv. v Ljubljani 5 fl., Planinšek Jakob, deficitent v Neu-Algersdorfu 2 fl., J. Kozinc, prov. v Kostivnici 2 fl., Fran Zdolšrk, župnik v Solčavi 5 fl., Kupljen Anton, c. kr. notar v Črnomlji 2 fl., Šepic Iv., trgovec v Konjicah 5 fl., M. Ogorevc, trgovec v Konjicah 5 fl., Fischer Anton, župnik v Dolu 2 fl., Slavno županstvo na Vranskem 5 fl., Miloš Landetov 2 fl., Turnšek Anton, trgovec v Nazaretu 5 fl., Slavna občina Šmarije pri Jelšah 5 fl., dr. Celestin, kr. profesor v Zagrebu 5 fl., Ferdo Jahn, župnik v Št. Petru v Šavinjski dolini 5 fl., Slavni okrajni odbor v Gornjem gradu 50 fl., Mat. Vrečko, župnik v Ponkvi 5 fl., Alojzij Kreft, župnik v Kalobji 2 fl., J. Ogrizek, kapelan v Št. Juriji pri juž. žel. 1 fl., Slavni okrajni odbor Vranski 10 fl., Železnik Jakob v Trbovljah 1 fl., Kral Neža v Trbovljah 1 fl., Dimnik Ana v Trbovljah 3 fl.

(Dalje prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Da se ugiba veliko, čemu da je vlada na Dunaji razpustila drž. zbor, ne da počaka še do spomladi, to je naravno, vendar težko, če še zna doslej kdo za pravo. Čemur se čudimo mi, pa je to, da je ostalo takrat vse na tihem dotlej, ko je že razodela vlada, kar namerava. Okoli vlade lazi taci ljudi veliko, kateri prežijo na vsako besedo, ki se tam sliši in jo potem prodajo, včasih za drage denarje, raznim listom. To jim sedaj ni bilo mogoče. — Na Češkem ste se staročeška in nemška stranka sporazumeli gledé na dež. odbor in sta sedaj dva Nemca stopila va-nj.

Na to pa se je dež. zbor v Pragi sklenil. — V Gradci bode, če ne pride še kaj vmes, prve dni meseca aprila shod štajarskih katoliških mož. — Volitve za drž. zbor bodo na Štajarji že v dneh 6. iz kmečke, 9. iz mestne, 11. iz trgovinske volilne skupine in 12. marcija iz veleposestva. — Na Koroškem so pri ljudskem štetju nemški liberalci v potu svojega obraza delali iz Slovencev Nemce in pravi se, da ne brez uspeha. Žal, da je bilo med njimi tudi več ljudskih učiteljev. — Ali se bodo nemški konservativci po Koroškem tokrat kaj genili ter tudi se potegnili pri volitvah za svoje može, to še ni pribito. — Dež. zbor v Inomostu je sklenila vlada v tem hipu, ko se je jela v njem razprava o italijanskem ozemlju. To je bilo, menimo, da najbolje. — V Ljubljani so se slov. dež. poslanci že posvetovali gledó na prihodnje volitve in kakor se pravi, se že tudi več ali manj zjediniili o njih. Daj Bog, da ostane pri tej edinosti, če je že z njo kaj resnica, tudi pri volitvah. — V Primorje se je te dni vrnilo 5 ljudi, ki so bili dve leti v Ameriki, v Braziliji: za ves svet jih ne pripravi sedaj človek na to, da še gredó nazaj. — Tudi v okolici Trsta prebiva bojda Italijanov, doslej so bili tam le Slovenci, po zadnjem ljudskem štetju pa je že veliko Italijanov po okoliških vaséh. Kdor ne verjame, naj pa vpraša pri mestnem uradu v Trstu. — Hrv. vaški ban, grof Khuen-Hédervary je bil te dni na Dunaji in misli se, da ga je bilo politično opravilo pripravilo na potovanje, najbrž se je ban pre naglil, ko je odstavil prof. dr. Frankija. — V Ostrogonu je umrl ogerski primas, kardinal Simor; ranjci je imel veliko veljave tudi pri vladi v Budimpešti. — Katol. shod se vrši to leto tudi na Ogerskem in je grof Zichy prevzel predsedništvo v odboru, ki pripravlja shod.

Vunanje države. Kolikor se sliši, niso se še razprave sv. očeta Leona XIII. z ruskim carom razbile, vendar pa ni veliko upanja, da se srečno izvršijo, kajti ruski vladi ni prava resnica. — Po Italiji živi preveč uradnikov na drž. stroške in vlada bi sedaj rada njih število znižala, toda ne upa se prav, kajti uradniki so ji doslej še najbolja podpora in izlasti pri volitvah največja pomoč možem vlade. — V Španiji imajo veliko srečo v tem, da imajo avstrijsko princesinjo za kraljico-udovo. Ko bi ne imeli nje, bila bi že sedaj republika in z njo lopovstvo po celi deželi. — Enako nesrečo imajo z republiko v Franciji. Republika premore neki vse, toda uboštva in lakote ne more pregnati. In huda lakota je med delalci v glavnem mestu republike, v Parizu. Vlada sicer stori veliko za delalce, toda vsega ne premore in delalci, dokler imajo kaj v žepu, mislijo, da je tudi za nje republika molzna

krava, kakor je za tiste, ki so na vrhu, pri jaslih vlade. — Nesrečni Parnell, prejšnji vodja irskih poslancev v drž. zboru anglijske vlade, noče odstopiti od te svoje časti in to bode na veliko škodo irskemu ljudstvu. Kdo bode še zaupal prešestnežu? — V Belgiji so izgubili prestolonaslednika, princa Balduina, ki je umrl nagloma, v 22. letu svoje dobe. To je nesreča v deželi, v kateri vre in to v vrati delalcev, katerih se šteje v tej deželi na milijone. — Nemško cesarstvo je sedaj obogatelo za mali otok, Helgoland, toda ne tako cesarstvo, kakor prusko kraljestvo. Otok pride namreč pod pruskega kralja, ne pa, kakor se je mislilo, pod nemško cesarstvo. — Rusija vrača Nemcem to, kar delajo ti v deželah, kjer so oni gospodje t. j. v deželah, ki imajo nemške prebivalce, ne trpi Rusija nemškega jezika v uradih, ampak tirja, da se piše in govori v njih le ruski. Pravica ni, toda kakor pravimo, Rusija vrača, kar posojuje nemška vlada v nemških deželah. — V Bolgariji je veliko nasprotnikov Rusije in sicer tacih ljudi, ki delajo na prekucijo v Rusiji. To pa ne more biti in je tudi naša vlada t. j. avstrijska zoper to izrekla svoje misel, češ, da ne sme biti dalje tako. Madjarom pa to od naše vlade ni dopadlo, tem bolj pa je dopadlo drugim. — Kdo da pride iz Turčije za poslanika na Dunaj, to še ni gotovo, toliko pa se kaže, da sultan hoče na to mesto moža, ki zna varovati Turčijo, če pride kje kaj zoper njo na vrsto na Dunaji. — Iz Afrike na srečo nimamo česa poročati ter je ondi vse precej mirno; če so le tudi sužnji na miru! — V Ameriki in sicer v nje južnem delu so še vedno prekucije: v Braziliji so dobili nove ministre, Bog zna, kaj da so vredni in v Chili imajo velike punte zoper republiko. Tej tudi vojaki niso več zvesti. — Iz „zdrženih držav“ pa sedaj nimamo poročati o kakih nesrečah; po navadi se pa nagaja ondi jih zmerom več in sicer amerikanskih, t. j. grozno velicih.

Za poduk in kratek čas.

Nekaj o letu.

(Konec.)

Po nadaljni razdelitvi meseca pridemo na teden, obseg 7 dni, katerega propodobó nahajamo v velikem tednu stvarjenja, ko je vsega mogočna roka modrega stvarnika celi svet stvarila po organski razredbi z določenim redom. Slučajen vzrok ima razdelitev meseca v tedne v luninih krajeih, ki sledijo nekako po 7 dneh drug za drugim. Prvotno so se imenovali dnevi po zvezdah: solncu, luni, Martu, Merkuriju, Jupitru, Veneri in Saturnu. Ta imena nahajamo pri starih vzhodnih ljudstvih, a pri židovih ima prvi dan tedna ime sabat in ostali